

**ПРИВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО
«ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«МІЖРЕГІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ»**

**ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ ПРИ ОДЕСЬКОМУ ІНСТИТУТІ
ПрАТ «ВНЗ «МАУП»**

Циклова комісія з менеджменту

Затверджую:

Директор Фахового коледжу при
Одеському інституті ПрАТ «ВНЗ
«МАУП»

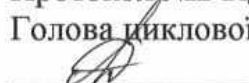

Ольга ЖОВНЯК
2026 р.

Схвалено

на засіданні циклової комісії з
менеджменту

Протокол №2 від «24» лютого 2026р.
Голова циклової комісії

 Олена МІНАКОВА

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Економіка підприємства

Спеціальність

D3 Менеджмент

Освітньо-професійний ступінь

фаховий молодший бакалавр

Освітньо-професійної програми

«Менеджмент»

Розробник(-и) силябусу навчальної дисципліни:

Жовняк Ольга Вікторівна – викладач циклової комісії з менеджменту

(підпис)

Викладач:

Жовняк Ольга Вікторівна - викладач циклової комісії з менеджменту

(підпис)

Силябус розглянуто на засіданні циклової комісії з менеджменту

Протокол № 2 від «24» лютого 2026 р.

Загальна інформація про навчальну дисципліну

Назва дисципліни	Економіка підприємства
Шифр(и) та назва(ви) спеціальності(стей)	<u>D3 Менеджмент</u>
Освітньо-професійний ступінь	<u>Фаховий молодший бакалавр</u>
Статус дисципліни	<i>обов'язкова</i>
Кількість кредитів і годин	<i>4 кредити/120 год Лекції: 26 годин Семінарські/практичні заняття: 22 години Самостійна робота: 72 години</i>
Терміни вивчення дисципліни	<i>V семестр</i>
Мова викладання	українська
Вид підсумкового контролю	Екзамен
Сторінка дисципліни на сайті	https://odessa.maup.com.ua/pro-koledj/obovjazkovi-osvitni-komponenti-opp-menedzhment/

Загальна інформація про викладача. Контактна інформація.

П.І.Б. викладача	Жовняк Ольга Вікторівна
Кваліфікаційна категорія	спеціаліст
Посада	викладач циклової комісії з менеджменту
Дисципліни, які викладає викладач	Основи державного регулювання економіки Організація виробництва
Контактна інформація викладача	
Е-mail:	olkuzya80@ukr.net
Контактний телефон	
Телефон циклової комісії (зовнішній, за наявності)	(048) 723-23-21
Портфоліо викладача на сайті циклової комісії/коледжу (за наявності)	https://odessa.maup.com.ua/zhovnjak-ov/

Анотація курсу. У сучасних ринкових умовах успіх підприємства залежить не лише від виробничих потужностей, а й від здатності фахівців конвертувати інформацію в управлінські рішення. Даний курс спрямований на формування компетенцій з побудови ефективної системи внутрішніх та зовнішніх комунікацій підприємства.

Предметом вивчення є цілісна система теоретичних знань, методологічних підходів та практичних інструментів, що забезпечують побудову ефективної моделі інформаційної взаємодії в межах економічної діяльності підприємства. Курс охоплює глибоке дослідження психологічних засад ділового спілкування, етичних стандартів корпоративної взаємодії та стратегій вербального й невербального впливу, що безпосередньо спрямовані на захист економічних інтересів суб'єкта господарювання. Особлива увага приділяється прикладним механізмам управління конфліктами в трудових колективах, подоланню комунікативних

бар'єрів у роботі з контрагентами та впровадженню передових технологій публічних виступів і ведення комерційних переговорів.

Метою вивчення дисципліни є формування у здобувачів вищої освіти цілісної системи теоретичних знань про природу, економічні закономірності та етичні засади професійної комунікації в контексті функціонування сучасного підприємства. Курс спрямований на глибоке розуміння механізмів побудови ефективної інформаційної взаємодії в діловому середовищі, а також на всебічний розвиток прикладних умінь і навичок, необхідних для розробки стратегічних комунікаційних моделей, успішного ведення комерційних переговорів, майстерності публічних виступів та проактивного управління корпоративною репутацією в умовах глобальної цифровізації.

Завдання: полягають у забезпеченні глибокого розуміння економічної сутності, етичних засад та інструментарію сучасної ділової комунікації як стратегічного ресурсу підприємства, що безпосередньо впливає на його ефективність та ринкові позиції. Курс передбачає формування у здобувачів освіти стійкої здатності до результативної взаємодії у професійному середовищі через набуття навичок розробки та реалізації комплексних комунікаційних стратегій, розвиток фахових компетентностей у сферах публічної презентації аналітичних даних, ведення комерційних переговорів, управління конфліктними ситуаціями в колективі та налагодження продуктивної командної роботи.

Постреквізити навчальної дисципліни. Знання та уміння, набуті студентами в процесі вивчення навчальної дисципліни «Економіка підприємства», забезпечують успішне засвоєння інших дисциплін, орієнтованих на формування професійних компетентностей, зокрема: «Бухгалтерський облік», «Економіка праці», «Фінанси, гроші та кредит» та інших.

Засвоєння змісту навчальної дисципліни:

ЗК5. Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях.

ЗК7. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

СК3. Здатність застосовувати знання теорії і практики менеджменту для вирішення типових спеціалізованих задач професійної діяльності.

СК6. Здатність планувати, аналізувати, контролювати та оцінювати власну роботу і роботу інших працівників.

СК7. Здатність планувати час та керувати ним (тайм-менеджмент).

СК9. Здатність проводити економічні розрахунки.

Результати навчання:

РН7. Розв'язувати типові спеціалізовані задачі в професійній діяльності.

РН11. Здійснювати пошук, збирання, оброблення й аналізування інформації у професійній діяльності.

РН13. Планувати, аналізувати, контролювати й оцінювати власну роботу і роботу інших осіб у професійній діяльності.

РН14. Визначати основні економічні показники підприємства (підрозділу) для підвищення ефективності діяльності.

РН15. Проявляти ініціативу та підприємливість для розвитку підприємства (підрозділу).

Зміст дисципліни

Курс складається з двох змістових модулів:

1. Теоретико-методологічні основи економіки підприємства.
2. Прикладні аспекти функціонування та розвитку підприємства.

Змістовний модуль 1. Теоретико-методологічні основи економіки підприємства

Тема 1. Сутність підприємства та його роль в економічній системі.

Тема 2. Організаційно-правові форми підприємств та особливості їх функціонування.

Тема 3. Ресурси підприємства та ефективність їх використання.

Тема 4. Основні фонди підприємства та їх економічна оцінка.

Тема 5. Оборотні активи підприємства та управління ними.

Тема 6. Витрати виробництва та собівартість продукції.

Змістовний модуль 2. Прикладні аспекти функціонування та розвитку підприємства

Тема 7. Ціноутворення на підприємстві.

Тема 8. Фінансові результати діяльності підприємства.

Тема 9. Планування та прогнозування діяльності підприємства.

Тема 10. Інноваційна діяльність підприємства.

Тема 11. Конкурентоспроможність підприємства та стратегія його розвитку.

Тематика практичних занять

1. Аналіз діяльності підприємства та його ролі в ринковій економіці.
2. Організаційно-правові форми підприємств та особливості їх функціонування.
3. Економічні ресурси підприємства та оцінка ефективності їх використання.
4. Основні фонди підприємства: структура, оцінка та показники ефективності використання.
5. Оборотні активи підприємства та управління оборотним капіталом.
6. Витрати підприємства та формування собівартості продукції.
7. Методи ціноутворення на підприємстві та аналіз цінової політики.
8. Фінансові результати діяльності підприємства: прибуток, рентабельність та їх аналіз.
9. Планування діяльності підприємства та розробка елементів бізнес-плану.
10. Інвестиційна та інноваційна діяльність підприємства.
11. Оцінка конкурентоспроможності підприємства та його продукції.
12. Стратегічний розвиток підприємства в умовах ринкової конкуренції.
13. Аналіз ефективності діяльності підприємства та шляхи її підвищення.

Технічне обладнання/програмне забезпечення – мультимедійний проєктор та комп'ютер для проведення аудиторних та семінарських/практичних занять, доступ здобувачів до Інтернету.

Форми та методи контролю.

Форми контролю навчальних досягнень здобувачів вищої освіти:

- поточний контроль,
- виконання самостійної роботи (індивідуального завдання),
- підсумковий (семестровий) контроль.

Поточний контроль на аудиторних заняттях проводять систематично з метою з'ясування рівня розуміння, засвоєння та оволодіння навчальним матеріалом здобувачами, здійснення коригування навчальних технологій, які застосовують у процесі викладання дисципліни.

Основними формами проведення такого виду контролю є: усне або письмове опитування на практичних, семінарських та лекційних заняттях; оцінювання результатів розв'язання задач та практичних ситуацій (кейсів); комп'ютерне тестування тощо.

Модульний контроль відбувається в кінці вивчення блоків змістових модулів і здійснюється у вигляді виконання письмової контрольної роботи.

Контроль за виконанням самостійної та/або індивідуальної роботи дозволяє виявити вміння здобувачів орієнтуватися в інформаційних потоках, працювати з науковими

джерелами, добирати та узагальнювати матеріали, необхідні для вирішення визначеного кола завдань.

Основними формами контролю самостійної роботи є: оцінювання оглядів наукових публікацій за визначеною тематикою; підготовка рефератів, есе; виконання науково-дослідних, практичних завдань, курсових робіт (проектів) тощо.

Семестровий контроль - це підсумкове оцінювання навчальних досягнень здобувача передвищої освіти за семестр, яке проводять у формі заліку або іспиту (відповідно до навчального плану).

Оцінювання результатів навчання здійснюється відповідно до «Положення про систему оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в ПрАТ «ВНЗ «МАУП» (<https://surl.li/ijygzp>).

Система оцінювання навчальних досягнень

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ЕСТ8	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	Зараховано
82-89	B	добре	
75-81	C		
68-74	D	задовільно	
60-67	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням

Критерії оцінювання самостійної роботи:

- змістовність – 3 бали

- відповідність темі та вимогам оформлення – 2 бали.

Максимальна кількість балів за самостійну роботу – 5 балів.

Самостійна робота перевіряється під час практичного заняття або на консультації.

Критерії оцінювання модульного контролю.

№	Критерії оцінки знань студента, виявлених під час проведення модульного контролю	Кількість балів
1.	Студент в процесі письмової відповіді дає правильні відповіді на всі поставлені запитання, виявляє високий рівень знань теоретичного та нормативного матеріалу. Викладає свою відповідь системно та логічно, упевнено і правильно аргументує власну позицію, робить висновки, тощо.	25
2.	Студент має належний рівень знань теоретичного та нормативного матеріалу, на поставлені запитання відповіді дає, переважно, правильні, однак допускає певні неточності у визначеннях правових категорій, не завжди належно (коректно) аргументує відповідь або правильно відповідає лише на половину поставлених запитань, тощо.	15
3.	Студент має задовільний рівень знань теоретичного та нормативного матеріалу, на поставлені запитання відповідає, але не на всі, допускає певні неточності у визначеннях базових категорій, не завжди належно (коректно) аргументує або	10

	правильно дає відповіді на 1/3 (одну третину) поставлених запитань тощо.	
4.	Студент дає неправильні відповіді на всі поставлені запитання, виявляє неналежний рівень знань теоретичного та нормативного матеріалу, неспроможний послідовно і правильно аргументувати свою відповідь або взагалі не в змозі відповісти на поставлені запитання тощо.	0

Максимальна кількість балів - 25 балів.

Критерії оцінювання індивідуальних завдань (рефератів, контрольних домашніх завдань тощо)

№ з/п	Критерії оцінювання роботи	Максимальна оцінка (у балах)
1	Формулювання мети і завдань роботи	3
2	Складання плану, чіткість і послідовність викладу матеріалу	5
3	Обґрунтоване розкриття проблеми, аналіз різних інформаційних джерел (наукових видань, навчальної літератури, періодичних видань, матеріалів мережі Інтернет), критична та незалежна оцінка різноманітних точок зору, позицій, аргументів	12
4	Зв'язок з реальною практикою, аналіз діяльності окремих організацій, конкретних проблемних ситуацій	4
5	Доказовість висновків, обґрунтованість власної позиції, пропозиції щодо розв'язання поставлених завдань, творчий підхід до виконання ІНДЗ	4
6	Якість оформлення роботи	2

Орієнтовна структура індивідуального завдання: вступ, основна частина, висновки, додатки (якщо вони є), список використаних джерел.

Максимальна кількість балів – 30 балів.

Теми для індивідуального завдання:

Змістовний модуль 1. Теоретико-методологічні основи економіки підприємства

1. Еволюція розвитку підприємництва та підприємств у ринковій економіці.
2. Роль підприємства у формуванні економічної системи держави.
3. Організаційно-правові форми підприємств та їх економічні особливості.
4. Економічні ресурси підприємства: структура та ефективність використання.
5. Трудові ресурси підприємства та продуктивність праці.
6. Основні фонди підприємства: структура, оцінка та показники ефективності використання.
7. Оборотні активи підприємства та механізми їх управління.
8. Виробнича потужність підприємства та фактори її ефективного використання.
9. Витрати підприємства та економічні методи їх оптимізації.
10. Собівартість продукції як ключовий показник економічної діяльності підприємства.
11. Ціноутворення на підприємстві: фактори та методи формування цін.
12. Прибуток підприємства та його роль у розвитку бізнесу.
13. Показники рентабельності та їх значення для оцінки ефективності діяльності підприємства.
14. Фактори конкурентоспроможності підприємства в умовах ринкової економіки.

15. Економічна ефективність діяльності підприємства та методи її оцінювання.

Змістовний модуль 2. Прикладні аспекти функціонування та розвитку підприємства

1. Аналіз фінансово-економічної діяльності підприємства (на прикладі реальної або умовної компанії).
2. Розробка елементів бізнес-плану створення нового підприємства.
3. Оцінка ефективності використання основних фондів підприємства.
4. Аналіз структури витрат підприємства та пошук шляхів їх зниження.
5. Розрахунок собівартості продукції та визначення її впливу на ціну товару.
6. Формування цінової політики підприємства на конкурентному ринку.
7. Аналіз прибутковості підприємства та факторів, що впливають на прибуток.
8. Оцінка рентабельності виробництва та напрямів підвищення ефективності діяльності.
9. Розробка інвестиційного проекту розвитку підприємства.
10. Інноваційна діяльність підприємства та її економічна ефективність.
11. Підвищення конкурентоспроможності підприємства в умовах ринкової конкуренції.
12. Стратегічне планування розвитку підприємства.
13. Управління ризиками в економічній діяльності підприємства.
14. Економічне обґрунтування розширення виробництва або виходу на нові ринки.
15. Аналіз ефективності діяльності підприємства та розробка рекомендацій щодо її покращення.

Політика курсу.

Для успішного засвоєння курсу «Економіка підприємства» здобувач освіти має:

- регулярно відвідувати лекційні та практичні заняття;
- систематично, системно й активно працювати на лекційних і практичних заняттях;
- відпрацьовувати пропущені заняття або незадовільні оцінки, отримані на заняттях;
- виконувати у повному обсязі завдання, які вимагає підготувати викладач, належна їх якість;
- виконувати контрольні та інші самостійні роботи;
- дотримуватися норм академічної поведінки та етики.

Курс «Економіка підприємства» передбачає засвоєння та дотримання принципів етики та академічної доброчесності, зокрема орієнтації на запобігання плагіату у будь-яких його проявах: всі роботи, доповіді, есе, реферати та презентації мають бути оригінальними та авторськими, не переобтяженими цитатами, що мають супроводжуватися посиланнями на першоджерела. Порушеннями академічної доброчесності вважаються: академічний плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація, списування, обман, хабарництво, необ'єктивне оцінювання.

Оцінювання здобувача освіти орієнтовано на отримання балів за активність на семінарських заняттях, виконання завдань для самостійної роботи, а також виконання завдань, які здатні розвинути практичні уміння та навички, за які можуть бути, за рішенням викладача, нараховані додаткові (бонусні) бали (участь у круглих столах, наукових конференціях, олімпіадах та наукових конкурсах серед здобувачів).

Рекомендовані джерела інформації.

Основна

1. Бойчик І. М. Економіка підприємства : підручник. Нове видання. Київ : Кондор, 2024. 420 с.

2. Гетьман О. О., Шаповал В. М. Економіка підприємства: теорія та практика управління : навчальний посібник. 2-ге вид., оновлене. Київ : Центр навчальної літератури, 2026. 496 с.
3. Гриньова В. М., Салун М. М. Економіка та фінанси підприємства : навчальний посібник. Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2025. 402 с.
4. Ковальчук І. В. Економіка підприємства в умовах цифрової трансформації : навчальний посібник. Київ : Центр навчальної літератури, 2025. 376 с.
5. Мних Є. В. Економічний аналіз діяльності підприємства : підручник. Київ : Алерта, 2024. 552 с.
6. Покропивний С. Ф. Економіка підприємства : підручник. 10-те вид., перероб. та доповн. Київ : КНЕУ, 2025. 560 с.
7. Шегда А. В. Економіка підприємства : навчальний посібник. Оновлене вид. Київ : Знання, 2024. 448 с.

Додаткова

1. Дикань В. Л. Стратегія розвитку підприємства в умовах ринкової економіки. Економіка та держава. №7. 2022. С. 34–39.
2. Круш П. В., Подвігіна В. І. Економіка підприємства: теорія та практичні аспекти управління. Київ: Каравела, 2020.
3. Кузьмін О. Є., Мельник О. Г. Основи менеджменту та економіки підприємства. Львів: Львівська політехніка, 2021.
4. Мельник Л. Г. Управління економічною ефективністю підприємства. Суми: Університетська книга, 2020.
5. Савицька Г. В. Економічний аналіз діяльності підприємства: навчальний посібник. Київ: Знання, 2021.

Інформаційні ресурси

1. Державна служба статистики України. Офіційні статистичні дані щодо діяльності підприємств. URL: <https://www.ukrstat.gov.ua>
2. Міністерство економіки України. Аналітичні матеріали щодо розвитку підприємництва. URL: <https://www.me.gov.ua>
3. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського. Електронна бібліотека наукових праць з економіки підприємства. URL: <http://www.nbu.gov.ua>
4. Prometheus. Онлайн-курси з економіки, підприємництва та бізнес-планування. URL: <https://prometheus.org.ua>
5. Coursera. Business and Entrepreneurship Courses. URL: <https://www.coursera.org>
6. EdX. Business Management and Economics Courses. URL: <https://www.edx.org>
7. Harvard Business Review. Аналітичні статті з управління підприємствами та бізнес-стратегії. URL: <https://hbr.org>
8. Investopedia. Освітні матеріали з економіки, фінансів та управління підприємством. URL: <https://www.investopedia.com>
9. MindTools. Ресурси з управління, бізнес-аналізу та розвитку підприємств. URL: <https://www.mindtools.com>